

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an	150 Lei
Pe jumătate	75 Lei
În străinătate	300 Lei

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaș, jud. Târnava-Mică
Intemeietori: † AL. LUPEANU-MELIN și IULIU MAIOR
Director IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc un șir mărunț odată 5 Lei, a doua și a treia oră 4 Lei.

† Poetul Octavian Goga

Sâmbătă după amiază, țara întreagă a fost străbătută de vestea cernită de durere a morții.

La Ciucea, în castelul său incunjurat de brași, s'a stins de năprasnică moarte poetul și luptătorul Octavian Goga. Moartea lui fulgerătoare a uluit pe mulți și a coborât multă jale în suflete. Țara întreagă s'a înveșmântat în neagră haină de doliu, căci a pierdut pe unul din cei mai aleși fi ai ei. Cu Octavian Goga se duce una din cele mai luminoase figuri de cărturari și luptători a țării românești, unul dintre cei mai mari poeți ai noștri.

Octavian Goga n'a fost numai un cărturar de seamă și un luptător, neobosit ci un mare poet. Sufletul lui a fost însestrat de Dumnezeu și cu rarul dar al poeziei.

S'a născut la 1 Aprilie 1881 în comuna Rășinari de lângă Sibiu, unde tatăl său (Josif) Goga era preot. Carte românească a învățat pentru prima oră în satul său de naștere. Studiile liceale le-a făcut la Sibiu și Brașov, iar cele universitare la Budapesta, Viena și Berlin.

Ca scriitor a început de tânăr. La 15 ani îi apar deja primele poezii în revista „Familia” și „Tribuna”.

În 1902 întemeiasă, împreună cu Al. Gura și Tâslăuanu, revista „Luceafărul”, unde publică o mare parte a poezilor sale.

Indemânarea sa ca scriitor, mintea-i surprinsătoare și ascuțită, dar mai ales frumusețea poeziilor sale l-au făcut repede cunoscut. Lumea era încântată de ele. Aduceau ceva cu totul nou. O altă lume

o altă viață, viața Ardealului subjugat și focul suferințelor lui. În ele se citea amarul și durerea poporului subjugat din Ardeal, dorurile și nădejile lui.

Octavian Goga a înțeles suferințele poporului său, îndurate de-atâtea veacuri în robia străinului, și-a pătruns sufletul de ele și s'a făcut cântărețul lor, „poetul păimirii noastre naționale”. Sunt atât de frumoase aceste poezii, încât pare că un neam întreg plânge prin ele și-și cere izbăvirea dela Părintele Cereș. Dăm și noi la „Poiță” câteva din cele mai frumoase poezii ale sale, ca să înțeleagă și cetitorii noștri țărani, pe cine am pierdut.

A scris peste 14 volume de poezii, întemndri politice și literare. A tradus (tălmăcit în românește) din marii poeți unguri Ady și Petöfi. Este cel mai bun traducător al dramei „Tragedia Omului” de E. Madách.

A fost apoi un neîntrecut siarist. Ideile politice și le-a știut tălmăci în scris ca nimeni altul.

A scris peste 14 volume de poezii, întemndri politice și literare. A tradus (tălmăcit în românește) din marii poeți unguri Ady și Petöfi. Este cel mai bun traducător al dramei „Tragedia Omului” de E. Madách.

A fost apoi un neîntrecut siarist. Ideile politice și le-a știut tălmăci în scris ca nimeni altul.

A fost apoi un neîntrecut siarist. Ideile politice și le-a știut tălmăci în scris ca nimeni altul.

A fost apoi un neîntrecut siarist. Ideile politice și le-a știut tălmăci în scris ca nimeni altul.

Vom primi împrumuturi ieftine!

— Stabilirea dobânzilor și înlăturarea cămătăriei —

Viața economică a țării noastre în ultimii ani a fost cam amorțită din cauza crizei ce a adus după sine lipsa de bani și de credit. În aceste condițiuni viața economică a avut mult de suferit, alături de toate instituțiile țării noastre. De ea n'a fost cruțat, deci, nimeni.

Lipsa banului a făcut ca marile bănci și industrii să-și ducă greul dela o zi la alta. Fabricile și-au micșorat producția din cauza lipsei de consumatori și aceasta din cauza lipsei de bani.

Piața era așa dar într'o stare cu totul neobișnuită, mai ales, după perioada belșugului ce a fost înainte de criză. Lucru ce este cunoscut de obște, discutat fiind față de starea vieții din ultima vreme, când lipsa creditului s'a simțit din ce în ce mai tare.

La sate și la orașe, azi, bani împrumut nu se pot afla decât cu foarte mare greutate, datorită lipsei de încredere, dar mai ales, lipsei de capital de ban.

Omul nevoiaș nu avea putința să primească — aproape — de nicăiri un împrumut, din care să-și plinească diferite necazuri ce veniau pe capul omului.

Dar Octavian Goga n'a fost numai un mare scriitor și poet, ci și un neînfricat luptător naționalist.

Înainte de război a luat parte la luptele politice naționale ale Românilor ardeleni și, pentru atitudinea lui dărsă, a trebuit să înfrunte de multe ori urgia nemeșilor unguri.

A trecut apoi în Vechiul Regat, unde a continuat să lupte pentru liberarea Românilor din Ardeal. Izbucnind războiul cel mare, alături de marii bărbați politici de dincolo, el luptă pentru intrarea României în război alături de Franța și Anglia.

După Unire a fost în mai multe rânduri ministrul Țării întregite și în vremea din urmă primministru.

Ca om politic după război n'a urmat întotdeauna însă aceeași linie și a făcut chiar și câteva greșeli mari. A fost însă căldusit mereu de același naționalism care l-a însufleșit din tinerețe întreaga lui viață.

Octavian Goga moare tânăr, la 57 de ani, când ar fi mai putut face atâtea lucruri frumoase. Pierderea lui este o grea încercare pentru noi. O țară întreagă i plânge moartea. În istoria vremilor numele lui s'a înscris cu litere neșterse. Lucrările lui literare vor trăi încă multă vreme și el nu va fi uitat niciodată

Băncile dela orașe dau cu mare greutate câte un mic împrumut, deoarece legea conversiunii a redus și prelungit termenul de plată a împrumuturilor date de bancă, iar noi capitaluri, bani, nu au de unde să și le procure, pentru a le putea pune la îndemâna celor nevoiași.

În aceste condițiuni, desigur, că viața era foarte grea.

Conducătorii țării noastre, văzând marea lipsă de împrumut și înțelegând marea însemnătate a creditului, au pornit să înfăptuiască un credit ieftin pentru neamul românesc.

Astfel, decretul lege, apărut mai zilele trecute, se ocupă de refacerea creditului atât de necesar vieții economice a țării.

Acest credit ieftin este de lipsă, după cum se spune, pentru creșterea industriei naționale; pentru micul plugar; pentru comerț industrie; pentru înzestrarea armatei; pentru ieftinirea vieții și pentru dezvoltarea tuturor ramurilor de producție a țării noastre.

Pentru realizarea acestui mare și ieftin credit, de care viața economică are nevoie, Banca Națională a scăzut taxa de împrumut pentru bănci dela 4½% la 3½%, astfel că urmează să se producă o scădere a dobânzilor luate de bănci.

Dobânda pe care o plătim băncilor nu poate fi mai mare de 7½% după această lege.

Decretul Lege stabilește, în afară de dobânda creditului și pedepsele pentru acei cari ar lua o dobândă mai mare decât cea fixată în lege. Pentruca debitorii să cunoască această dobândă, băncile sunt obligate a afișa la loc vizibil un tablou de dobânzile stabilite de lege.

Potrivit art. 1 din acest decret lege, dobânda legală anuală se stabilește la unu la sută în afaceri civile și de doi la sută în afaceri comerciale peste dobânda de 3½% luată de Banca Națională.

Dobânzile convenționale se vor stabili de o comisie specială, care o va putea fixa pe un anumit timp și pentru anume regiuni ale țării.

După cum am amintit, mai sus, băncile sunt obligate a afișa tabloul dobânzilor în localul lor. Lipsa acestui tablou afișat, aduce după sine o amendă dela 10—50.000 lei.

Fiindcă până acuma, pe lângă adevărata dobândă, se mai încasa dela debitor și alte taxe, art. 3. fixează ce se înțelege prin dobândă. Astfel prin dobândă se înțelege nu numai sumele plătite în bani, dar și orice alte servicii sau plăți făcute sub orice formă sau denumire, la cari debitorul se obligă ale plăti pentru folosința capitalului împrumutat. Acela care va lua o dobândă mai mare decât cea fixată de lege, sub orice

formă, se va pedepsi cu închisoare dela 2 luni până la 2 ani și o amendă dela 10—50.000 lei. Această pedeapsă se va aplica conducătorilor de bănci și membrilor cari formează consiliul de administrație cât și organelor de control ale băncii.

După cum vedem, cărmuitoarii țării noastre vreau să realizeze un credit ieftin și să asigure creditul necesar la sate, care este cu totul lipsit de acest mare și însemnat sprijin.

Prin acest credit ieftin se va însănătoși banca populară, cooperativa de consum a satului și prin ele se va ridica viața satului românesc.

Marea lucrare de refacerea creditului a început, pentru a asigura propășirea vieții satului, a orașului și odată cu aceasta a țării.

Infăptuirea acestei mări nevoi se face, s'a dar, prin mijlocul Băncii Naționale, care a văzut și înțeles marea lipsă de care suferă țara.

Prin acest Decret-Lege a creditului ieftin s'au asigurat două mari lucruri: 1) credit ieftin pentru propășirea vieții economice românești și 2) apărarea debitorului de o cămătărie neome-nească, ce până în zilele trecute dăinuia în țara noastră.

Deci, din toate aceste se vede limpede, că noua lege vrea să asigure un credit ieftin și cinstit, luând măsurile trebuincioase contra acelor cari ar încerca să facă cămătărie pe spinarea omului necăjit.

Odată infăptuit pe deplin creditul ieftin, vom vedea, în scurt timp, cum se va schimba fața satului, sănătatea locuitorilor, bunăstarea gospodăriilor lor și alătura de acestea progresul va începe să răsară și în mijlocul satului românesc, spre mândria și mulțumirea tuturor.

Dee bunul Dumnezeu ca noua lege să schimbe fața satelor noastre și astfel această străduință a legiuitorilor să fie încununată de cel mai mare succes.

Prof. Olimpiu I. Barna

Stradă în cinstea Papei. Polonii sunt creștinii mari, și anume catolici. Strada principală din orașul Woclawek ei au numit-o strada Papei Pius XI, iară a doua stradă Papei Leon XIII.

Să ne ferim și de păcatele ușoare!

La un preot înțelept și bătrân veni odată o doamnă tânără dar ușuratecă, care-i spuse că ea se ferește de păcatele grele și de moarte, de cele ușoare însă nu, fiindcă acestea nu-l despărțesc pe om de Dumnezeu. Bătrânul preot, arătându-i atunci ceasul său de perete care stătea și nu mai umbla, li zise: »Camera mea se curăță zilnic și regulat, și cu toate acestea pravul a oprit acest ceas. S'a adunat în ceas prav peste prav, care a oprit rând pe rând mașinaria, iar acuma nu mai vrea să meargă. Tot asemenea întunecă și mulțimea păcatelor ușoare conștiința ome-nească, până aproape o opresc să mai funcționeze».

Un mare scriitor, Maeterlinck, scrie în vestita sa carte despre furnici că un colonist a lipsit mai multe zile de acasă. Reîntorcându-se s'a așezat pe scaunul său dela masa de scris, însă a căzut, fiindcă scaunul se nimicise. Asemenea a pățit-o și cu masa, când a încercat a scrie pe ea și fără de a șede pe scaun. Iar când s'a răzămă de usciorul dela ușă, căzu și acela și se prefăcu în prav de firez. Ce se întâmplase? Furnicile albe pătruseseră în casă și-i nimiciră tot ce era de lemn. — Aceste furnici se aseamănă cu păcatele ușoare cari, multe fiind, nimicesc pe urmă totuși sufletul.

»Celce nu cată seama de cele mici, pe încetul va cădea«, citim la Cartea Înțelepciunii lui Isus fiul lui Sirah, 19, 1.

Precum mărul, care la început n'are decât mici pete de putreziune, ajunge, rând pe rând, să se putrezească cu totul, așa și omul care săvârșește păcate ușoare, face cu vremea, și păcate grele și de moarte.

Și păcatul ușor este o vătămare a lui Dumnezeu, o vătămare care nu stă cu totul, ci numai slăbește, prietenia noastră cu Dumnezeu.

Asemenea sunt păcatele ușoare ale liilor cari nu nimicesc de tot, ci numai găuresc hainele; o haină găurită de mușcă însă tot nu se mai poate purta, oricât de coasă'o. Precum își ferește așadar omul înțelept hainele de molii, așa

să ne ferim și noi sufletul de păcatele ușoare cari duc rând pe rând la păcate de moarte.

»Celce este credincios întru puțin, întru mult credincios este; și celce nedrept întru puțin, și întru mult nedrept este« citim la sf, evanghelist Luca 10. Și așa este. Un învățător german povestește că plecând în 2 August 1870 în războiul cel mare, și-a luat rămas-buna dela elevii săi cari l-au petrecut la gară. Cu acel prilej l-a rugat în special pe elevul său de 14 ani Ștefan S. să fie credincios și să nu mai continue a fura și să fi atât de dârz. Elevul i-a promis. După doi ani însă, fiind învățătorul rănit și rămas când în spital, află din ziare că Ștefan S. a omorât o femeie văduvă și i-a furat 200 Lei ce-i avea în casă. Prins și trimis la închisoare, elevul și-a mărturisit vina, iară la desbatere a fost chemat învățătorul, care a spus cum era elevul un mic copil și cum nu l-a putut desvătă de micile furturi, de minciuni și de încălcarea. Tatăl elevului, soldat și el, a fost nebunit de durere când a auzit sentința de condamnare la 15 ani temniță și iară mamă-sa și ceilalți doi frați și-au luat lumea-n cap și s'au mutat de rău într'un mare oraș din depărtare.

Dacă săvârșim multe păcate ușoare, Dumnezeu ne lipsește de mări daruri.

Foița „UNIRII POPORULUI“

NOI

La noi sunt codri verzi de brad
Și câmpuri de mătăasă;
La noi atâția fluturi sunt
Și atâta jale 'n casă.
Privighetori din alte țări
Vin doina să ne asculte;
La noi sunt cântece și flori
Și lacrimi multe, multe...

Pe boltă sus e mai aprins,
La noi bătrânul soare,
De când pe plaiurile noastre
Nu pentru noi răsare...
La noi de jale povestesc
A codrilor desigurii,
Și jale duce Murășul
Și duc tustrele Crișuri,

La noi nevestele plângând
Sporesc pe fus fuiorul,
Și 'mbrățișându-și jalea plâng:
Și tata și feciorul.
Subt cerul nostru 'nduioșat
E mai domoală hora,
Căci cântecele noastre plâng —
In ochii tuturor.

Și fluturii sunt mai stioși,
Când zboară 'n zări albastre,
Doar roua de pe trandafiri —
E lacrimi de-ale noastre.
Iar codrii ce 'nfrățiți cu noi
Iși infioară sânul,
Spun că din lacrimi e 'mpletit
Și Oltul biet, bătrânul...

Avem un vis neimplinit,
Copil al suferinții, —
De jalea lui ne-au răposat
Și moșii și părinții...
— Din vremi bătrâne, de demult
Gemând de grele patimi:
Deșertăciunea unui vis
Noi o stropim cu lacrimi...

Oltul

Mult iscusita vremii slovă
Nu spune clipa milostivă,
Ce ne-a 'nfrățit pe veci necazul
Și veselie de-o potrivă...
Mărită tie dimineața
Ce-a săvârșit a noastră nuntă,
Bătrâne Olt! — cu buza arsă
Iți sărutăm unda cărunță.

In cetățuia ta de apă
Dorm cântecele noastre toate
Și fierbe tănuita jale

A visurilor sfărâmate.
Tu împletești în curcubeie
Comoara lacrimilor noastre
Și cel mai scump nisip tu-l duci
In vadul Dunării albastre.

La sânul tău vin, în amurguri,
Sfioase, fetele fecioare,
Și dimineața vin neveste
Cu șorțul prins în cingătoare —
Și vin păstori cu gluga albă,
Din fluier povestindu-și dorul —
Și câte cântece și lacrimi
Nu duce valul, călătorul.

Drumeț bătut de gânduri multe,
Ne lași atât de greu pe noi,
Imbrățișându-ne câmpia
Te uiți adesea înapoi.
Așa domol te poartă firea,
Căci duce unda-ți gânditoare:
Durerea unui neam ce-așteaptă,
Demult, o dreaptă sărbătoare.

— Demult, în vremi mai mari la stă
Erai și tu haiduc, moșnege, —
Când Domni vicleni jurau pe spaț
Să sfarme sfânta noastră lege;
Tu, frate plânsetelor noastre
Și răsvrătirii noastre frate,
Urlai țăriiilor amarul
Măniei tale 'nfricoșate.

Asemenea face Dumnezeu unui tată bun, care-și iubește pe o formă pe toți fiii săi, însă pe cei neascultători îi lipsește de câte o plăcere pe care celorlalți le-o face cu drag. O oglindă plină de prav nu arată bine, tot așa nu poate primi nici sufletul plin de pravul păcatelor ușoare întreg harul lui Dumnezeu. Asemenea este sufletul plin de păcate ușoare omului plin de bube; când îl vezi, îți vine să fugi de el.

Dumnezeu pedepsește destul de aspru și păcatele ușoare.

Moise a suferit 40 de ani necazurile și lipsurile vieții din pustie, le-a suferit însă bucuros, căci avea siguranța că va intra în țara făgăduinței. Însă n'a putut intra, pentru că n'a avut încredere de ajuns în Dumnezeu. Zaharie a amuțit, fiindcă nu a crezut îngerului care-l vestise că soție-sa, deși trecută în zilele sale, va naște fiu și va chema numele lui Ioan. Dar Dumnezeu nu pedepsește păcatele ușoare numai în lumea aceasta ci și pe lumea cealaltă, în locul curățitor numit purgator. Iară pedepsele din purgator sunt pe o formă de aspre cu cele din iad, numai că cele din iad sunt veșnice pe când cele din purgator vremelnice.

»In toate zilele, fiule, adu-ți aminte de Domnul Dumnezeu nostru și cu voia nu păcătuți și nu călca poruncile lui, și în toate zilele vieții tale fă dreptate și nu umbra pe căile nedreptății». Acesta este sfatul pe care-l dă Tovit fiului său, și mai bun sfat decât acesta cu greu se poate da și astăzi. Să ne ferim așadar nu numai de păcatele mari și de moarte, ci și de cele mărunte și ușoare, întrucât avem de gând să intrăm întru împărăția lui Dumnezeu. Fericit omul care se poate feri și de păcatele ușoare, pentru că »de vei face răvărul, cu spor vor fi ție căile tale întru tăpăle tale și tuturor celor ce fac dreptate». (Tovit 4, 6).

Părintele Iuliu.

10 Mai la Blaj

Ziua de 10 Mai s'a sărbătorit la Blaj, ca întotdeauna, cu cea mai mare însuflețire. Toate casele au fost împodobite cu steagul nostru tricolor, oamenii de pe stradă în strale de sărbătoare așteptau sunetul clopotului celui mare dela catedrală, clopotul care de atâtea ori și la atât de mari sărbători ale neamului și-a trimis glasul chemător atât de melodios pe platurile celor două Târnavi.

Școlile au sărbătorit mai întâi fiecare acasă la ele marea zi, conferențind câte un profesor, declamând și cântând elevii și elevele sub conducerea profesorilor sau a profesoarelor.

Pe urmă apoi au plecat cu toții la catedrală, unde p. vicar general arhiepiscopesc și prepozit capitular Dr. Victor Macavelu, înconjurat de săbor de canonici, directori și profesori, a slujit o scurtă slujbă, la care au luat parte toți slujbașii, profesorii și elevii din Blaj, în frunte cu dl prefect al județului.

A urmat apoi trecerea în revistă a pre-militarilor de către dl prefect al județului, colonelul Iotta, și pe urmă defilarea premilitarilor, străjerilor și jandarmilor, cântând fanfara Școlii Normale de sub conducerea p. profesor Celeatin Cherebețiu.

Trecerea rămășițelor pământești ale lui Octavian Goga prin Blaj

Marți, 10 Mai, după amiaza la orele 4 și 6 minute, au trecut osemintele marelui poet Octavian Goga prin gara Blajului.

Nu putea trece postul pătimirii noastre la lăcașul de veci fără de a se opri prin Blajul atâtor pătimiri, prin Blajul atâtor însuflețiri, prin Blajul atâtor visuri frumoase naționale.

Octavian Goga a ținut mult la Blaj, a spus-o el însuși, când a fost la Blaj, și a spus-o cu toată sinceritatea. Și că a ținut la Blaj, a arătat și cu fapta, fiindcă n'a fost nici o dorință a Blajului pe care Octavian Goga,

ca ministru al cultelor, să n'o fi împlinit. De aceea a spus despre el mitropolitul de cucerire Dr. Vasile Suciu, că n'am avut noi Români un mai bun și mai cinstit ministru al cultelor decât Octavian Goga.

Trenul special, compus din vagonul mortuar și câteva vagoane clasă, în care a ocupat loc jalnic familie și prietenii lui, s'a oprit la Blaj nu pe o minută, dupăcum era planul, ci pe aproape 5 minute, fiindcă, deși era o ploaie mare și deasă — cerul îi jela pe poetul dulos al acestui popor — în gara Blajului se află întreg Blajul în frunte cu p. vicar general arhiepiscopesc Dr. Victor Macavelu, cu prefectul județului și cu toate școlile.

Toți erau pătrunși de marea tristețe a clipeii și, deși ploaia curgea părav, și-au descoperit capetele, și-au închis plererele și au cântat un dulos „Tatăl nostru”, care dacă s'a terminat, fanfara Școlii Normale a început să cânte dulos și plângător un „Sfinte Dumnezeu” al lui Iacob Mureșanu.

În ochii tuturor se vedeau lacrimi de adevărată jale, când trenul a plecat din, ca să-l ducă pe Octavian Goga lângă Mihail Eminescu și Gheorghe Coșbuc.

Catolicii din Austria nu prea au nimerit-o cu Marea Germanie. Fiind 6 milioane, ei au înmulțit numărul catolicilor din Germania, așa că astăzi 27 milioane dintre cei 74 milioane de locuitori ai Germaniei, așadar 36 la sută (mai bine de a treia parte) sunt catolici. Ei au 8 mitropolii, cari sunt împărțite în 30 de episcopii, și 9 seminare teologice. Și până acuma au fost tari catolicii din Germania, de acuma însă vor fi și mai tari. N'au nimerit-o, am spus la început, fiindcă dl Hitler este dușman al bisericii și a dizolvat toate reuniunile cucerite ale tineretului catolic german. D-Sa a desființat mai întâi reuniunea studenților universitari catolici, apoi reuniunea gimnasticilor catolici cu 38.000 membri, precum și reuniunea cercetașilor catolici cu 5000 de membri. Pe catolicii germani însă nu-i plângem noi, fiindcă sunt de o țarie cum nu prea sunt alții în toată lumea.

Cum tresăreau încremenite,
În jocurile lor buiestre,
Oștiri cu coifuri de aramă
Și roibi cu aur pe căpestre,
Când la strigarea ta de tată
Grăbeau din codri la poiene,
Strângând săcuri la subțioară,
Feciorii mândrei Cosânzene,

Sdrobită 'n praful murea arama
Și codrul chiotea, viteazul;
Iar tu, frăține, mare meșter,
Biruitor frângeai zăgazul
Și 'mbujorându-te la față,
Treceai prin văile afunde,
Incovoindu-ți îndărătnic
Mărețul tău grumaz de unde.

— Slăvite fărmituri a vremii,
De mult v'am îngropat vâleatul...
Neputincios pari și tu astăzi —
Te-a 'ncins cu lanțuri împăratul.
Ca unda ta strivită, gemem
Și noi, tovarășii tăi buni,
Dar de ne-om prăpădi eu toții
Tu, Oltule, să ne răzbuni!

Să verși, păgân, potop de apă
Pe șesul holdelor de aur;
Să piară glia care poartă
Înstrăinatul nost' tezaur;
Țărâna trupurilor noastre

S'o scurmi de unde ne 'ngropară
Și să-ți aduni apele toate,
— Să ne mutăm în altă țară!

CASA NOASTRĂ

Trei pruni frățini, ce stau să moară,
Iși tremur' creasta lor bolnavă,
Un vânt le-a spânzurat de vârfuri
Un pumn de fire de otavă.
Cucuta crește prin ogradă
Și polomida-i leagă snopii...
— Ce s'a ales din casa asta,
Vecine Necolai al popii!...

De pe pereții 'ngălbeniți
Se deslipește 'n pături varul
Și pragului îmbătrânit
Incepe-a-i putrezi stejarul;
Iar dacă razele de soare
Printre șindrile facu-și cale,
Văd sporul pânzei de păianjen
Și 'nfiorate mor de jale.

Cum dorm acum de mult pierdute,
Supt vreascurile stinse-a vetrui,
Poveștile 'nșirate seara
De-atâtea euscre și cumetri;
Cum tremură cenușa aspră,
Ce 'nfiorați imi par cărbunii,
De vraja care-o mai păstrează
Din câte povesteau străbunii!...

Infipt în meșter-grindă, iată-l,
Răvașul turmelor de oi:
Șiragul lui de crestături
Se uit' atât de trist la noi.
Imi duce mintea 'n alte vremi
Cu slova-i binecuvântată,
— În pragul zilelor demult
Parcă te văd pe tine, tată,

Și parc'aud pocnet de biciu
Și glas stăruitor, de slugă,
— Răsare mama 'n colțul șurii
Așează 'ncet merindea 'n glugă...
Induioșată mă sărută
Pe părul meu bălan, pe gură:
„Zi Tatăl nostru seara, dragă,
Și să te porți la 'nvățatură!”

Și uite-mi trec pe dinainte
În rânduri-rânduri toate cele:
Orașul înnegrit de fumuri
Și toate plânsetele mele.
— Cum m'am făcut apoi cuminte
Cu vremea ce înainta,
Și m'am trezit pe nesimțite
Că-mi zice satul: — Dumneata...

Și cător strigături la joc
Țineam cu glasul meu ison,
De câte ori am spus povestea
Lui Alexandru Machidon.
Și ca un cântec cum s'a stins

O nouă rânduială judecătorească — Trimiterea în judecată a dlui Codreanu — Ce s'a vorbit la Sinaia — Vizita dlui Hitler în Italia — Franța și Anglia intervin în Cehoslovacia. Ce se mai petrece în Spania

Se introduce și la noi pedeapsa cu moartea

La Ministerul de Justiție o comisie specială lucrează acum la schimbarea unor articoli din codul penal „Carol al II-lea” și îndreptarea lor după noua Constituție. Intre altele se va hotărî desființarea Curților cu juri și introducerea pedepsei cu moartea.

Trimiterea în judecată a dlui Codreanu

În urma descoperirilor pe cari le-a făcut la membrii partidului „Total pentru țară”, parchetul militar al Corpului II armată a hotărât trimiterea în judecată a dlui Corneliu Codreanu șeful acestei mișcări, pentru crima de trădare față de Stat.

Ce s'a vorbit la Sinaia

Statul Micii Înțelegeri deschis la Sinaia, în ziua de 4 Mai a continuat și în zilele următoare.

Au luat parte miniștrii de externe a celor trei țări, dl Petrescu Comnen (România), M. Stolidinovic (Jugoslavia) și Krofa (Cehoslovacia), cărora li-s'au alăturat diferite persoane din cele trei ministere.

Din acest prilej la Sinaia s'a adunat multă lume din toate părțile. Hotărârile Micii Înțelegeri erau așteptate cu nerăbdare de toate țările Europei, cari voiau să știe ce

va face pe viitor Mica Înțelegere și ce drumuri va apuca.

În ședințele pe cari le-au ținut în zilele de 4 și 5 Mai, reprezentanții celor trei țări au discutat toate întâmplările mari cari au zguduit liniștea Europei în vremea din urmă. Au examinat chestiunile cari privesc Mica Înțelegere și au hotărât să lucreze și pe mai departe pentru întărirea păcii. Deasemenea au fost examinate legăturile dintre statele Micii Înțelegeri și Ungaria. Statul s'a terminat Joi în 5 Mai.

Întâlnirea dela Roma

Anunțată și pregătită de mult, vizita dlui Hitler în Italia s'a desfășurat într'un mod deosebit de strălucit și sărbătoresc.

Italianii au ținut să-i facă conducătorului german o primire nu mai puțin strălucită, ca aceea pe care dl Hitler o făcuse dlui Mussolini în toamna anului trecut în Germania.

Duminecă 1 Mai cancelarul Hitler a plecat spre Roma însoțit de o suită numeroasă. Pretutindena pe unde a trecut, prin Germania și Italia i-s'a făcut o primire sărbătorească. Marți, 3 Aprilie a ajuns la Roma. În gară a fost întâmpinat de însuși regele-împărat al Italiei, Victor Emanuel și de dl Mussolini. Roma întreagă era luminată ca în povești pentru primirea șefului german. Gîzduirea dlui Hitler s'a făcut în palatul Quirinal.

A doua zi dl Hitler, însoțit de suita sa a depus o coroană la mormântul soldatului necunoscut și la mormintele regilor. A urmat apoi o întâlnire între dl Mussolini și Hitler. Se crede că în cursul acestei întâlniri cei doi conducători de popoare au discutat înesemnate chestiuni politice, între cari și chestiunea ionilor germane.

În aceeași zi după amiază, pe câmpul dela Centocello au avut loc mari manifestații militare. Peste 50.000 de tineri fasciști au întâmpinat șeful statului german, prin exercițiile cari le-au făcut, puterea armatei italiene.

Cele două întrevederi, cari au avut loc această zi între dl Mussolini și Hitler, se crede că au cimentat și mai mult prietenia dintre cele două mari state.

Seara la palatul Quirinal s'a dat o masă de gală în onoarea dlui Hitler, la care a luat parte tot ce avea Italia mai ales.

A doua zi a urmat la Neapole o strălucită paradă a flotei italiene. Întreagă flotă de război, adunată acolo de câteva zile, a arătat lumii, cât de tare este Italia pe apă și cum poate să și apere drepturile în Marea Mediterană când vr'o țară ar încerca să i-le răpească.

Seara oaspele german s'a reîntors la Roma unde serbările au continuat.

În toate cuvântările pe cari acești mari conducători de popoare le-au rostit în prilejul acestor serbări, au ținut să arate încă o dată trădnicia legăturilor de prietenie cari unesc și voința de-a duce până la capăt lucrurile începute. Întreagă Europa și-a ținut zilele acestea privirile așintite spre Roma, căutând să pătrundă, care este rostul acestei întâlniri și ce urmări poate avea ea pentru pacea Europei.

Intervenția Angliei și Franței în Cehoslovacia

În ultima vreme lumea se turburase de tot. Germanii din Cehoslovacia adresau guvernului de acolo niște cereri foarte drăznețe. Cereau adecă Cehoslovaciei, să schimbe cu totul politica de până acum și să ducă o politică de prietenie față de Germania.

Pentru ei cereau apoi cât mai multe drepturi, așa că însuși neatârarea țării era amenințată. Neliniștea era cu atât mai mare cu cât se credea că ele au sprijinul dlui Hitler din Germania. Se aștepta cu înfrigurare răspunsul guvernului cehoslovac.

Pentru liniștirea lucrurilor, Anglia și Franța au sfătuit Cehoslovacia să dea Germanilor cât mai multe drepturi, păstrându-și bine însă neatârarea de până acum. În schimb ele s'au arătat gata să dea sprijinul lor economic și militar din regiunea Dunării, împotriva Germaniei.

Statul, se crede, a fost bine primit în Cehoslovacia, care-l va urma în întregime pentru a se limpezi odată situația Germaniei de acolo.

Războiul din Spania

În vremea din urmă s'au dat lupte puternice pe frontul din regiunea Teruelului dealungul coastei Mediteranei. Înaintarea naționaliștilor s'a făcut cu mari greutate în această regiune, deoarece bolșevicii au ascuns în munți trupe puternice de pușcași cari au produs mai pierderi în rândurile naționaliste.

Pe toate fronturile se fac mari pregătiri. Se crede că în curând naționaliștii vor declanșa o puternică ofensivă.

Cu toată vremea rea, trupele naționaliste și-au continuat înaintarea. Madridul și Valencia au fost puternic bombardate de artileria aviației naționaliste.

În sectorul Castellon mai multe atacuri bolșevice au fost respinse de către naționaliste.

(Continuare în pagina 5-a)

Frumoasa mea copilărie —
Și dragostea de două veri
Cu fata popii Irimie...

Cu valul vremilor ce curg
Atâtea cântece s'au dus
Și valul vremilor ce curg
Atâtea cântece-a răpus...
Eu vă sărut păreți străbuni,
Pe valul alb scobit de ploaie...

De ce-ți șterig ochii cu cămașa,
— Ori plângi, vecine Niculaie?

LA GROAPA LUI LAE

Am venit să-ți spun o vorbă
Azi când pleci în țări mai bune.
Niculaie, Laie Chioru,
Cântăreț din patru strune;

Du-l cu tine meșteșugul
Care ne'ntărea soboru:
Meștere a nouă sate;
Lăutare, Laie Chioru!

Unde norii-și țin popasul
În lăcaș de mărgărint,
Șede Domnul cu Sâmpetru
La o masă de argint.

Tu să-ți pleci ușor genunchii
Și ușor să-ți pleci grumazul,
Și pe umerii vioarei
Să-ți apeși domol obrazul.

Și să cânti un cântec, Laie.
Cum se cântă 'n sat la noi,
Când se tânguie ciobanul
După turma lui de oi.

Povestea atunci struna
Înălțimilor albastre,
Vremea lungă câtă jale
Scris-a 'n sufletele noastre

S'ar întuneca pământul,
C'ar veni, veni, țigane:
Toate stelele s'asculte
Glasul strunei năzdrăvane.

Blând zâmbire-ar Milostivul,
Iar din geana lui de argint
Lacrimi ar cădea 'n adâncul
Norilor de mărgărint.

Ni s'ar stinge atunci necăzul
Ce de mult ne petrecea:
Intre stelele de pază
Am avea și noi o stea!

Octavian Goga

Biserica unită în slujba neamului

Uneltiri groaznice împotriva bietului episcop Atanasie — Atanasie întărit totuși episcop de către împărat — Marile favoruri pe cari le conține diploma a ireia Leopoldină pentru Români — Instalarea cu pompă ne mai pomenită a lui Atanasie în scaun — Uneltirile Sașilor și Ungurilor și marea lor teamă care s'a împlinit după mai bine de 200 ani — Moartea și prorocia lui Atanasie.

Ungurii îndată începură a-și da seama de lucrul mare pe care vreau să-l facă Românil. Cât ce plecă Atanasie spre Viena, merșeră în urma lui o mulțime de pâri, nu numai din partea preoților răi, a calvinilor și a oamenilor lui Târca, ci chiar și din partea catolicilor și iezuitilor. Gabriel Káci, superiorul iezuitilor din Cluj, și Christophor Gebhard superiorul celor din Sibiu, încă trimiseră la Viena pâri împotriva lui Atanasie, iar calvinii cumpărară cu bani mulți pe unul Gavriliă Nagy-azegy, care fuse romano-catolic, apoi se făcuse ortodox și fu în slujba lui Teofil din Alba Iulia, dar fiind prias cu mai multe furturi, fu dat afară. Apoi se făcu unit și trâl pe lângă Atanasie, dar iară fu prins cu mai multe furturi. Trecu iară la romano-catolici și vru să se facă iezuit, dar iezuiții nu-l primiră. Atunci se dădu pe partea calvinilor, ca pentru bani să lupte din toate puterile împotriva unirii lui Atanasie. De asemenea cumpără pe un grec din Brașov, căruia îi ziceau Andrei Banul, care încă umbla printre Români ca să-l abată dela unire.

Cardinalul Kolonich învățase pe Atanasie, cum să se apere împotriva atâtor pâri, și în sfârșit la 19 Martie 1701, împăratul întări pe Atanasie de episcop unit cu Roma al tuturor Românilor din Transilvania. În aceeași zi împăratul dădu trei decrete de mare însemnătate pentru Români, anume: a) Decretul de întărire a lui Atanasie; b) Unul către mitropolitul Stefan Apor, pe care îl încredința să instaleze pe Atanasie în scaunul episcopesc al Albei Iulii și să-l recomande clerului și poporul în numele împăratului; și c) a treia diplomă Leopoldină, care conținea între altele următoarele:

1. Preoții români cari au trecut la unire, n'au să mai plătească impozite, precum nici nobilii unguri și sași nu plătesc.

2. Mireni cari n'au titlu de nobil, dacă au trecut la unire, să fie socotiți ca și ceilalți fii ai țării, și nu numai „suferiți“, ca până aci, și să nu mai cuteze nimenea a aștepta dela ei daruri și plocoane, sau a-l batocori și a-l arunca prin închisori fără judecată, sub pedeapsa de a-și atrage asupra lor mânia împăratului.

3. Bisericilor românești și persoanelor bisericesti cari au trecut la unire cu Roma, să se asigure toate drepturile, privilegiile, puterile, scutirile pe cari le au și romano-catolicii.

4. Catehismul calvinesc să fie scos din biserici, și în locul lui să se deschidă școale la Alba Iulia, la Făgăraș și la Hațeg, ca copiii Românilor să poată învăța carte.

6. Episcopul împreună cu sfetnicii lui să lucreze din toate puterile ca să cultive poporul și să-l îndemne la fapte bune.

7. Toate autoritățile civile și militare din întreg cuprinsul împărăției, precum și toți generalii și întreg corpul ofițeresc, au să stea într'ajutorul Românilor și să-l apere când li-se face nedreptate din partea cuiva.

8. Diploma aceasta să se publice în adevăratele comitatelor din întregă țară, și dacă

cineva ar cere copie, să li-se dea, iar copia să aibă valoare ca și originalul.

Dată din Viena Austriei la 19 Martie 1701 (subscriși): Leopold, m. p. Simull Ká'nok', m. p. Ioannes F á'h, m. p.

La 25 Ianie același an, se făcu instalarea lui Atanasie întru episcop, cu atâta pompă și solemnitate, cum nu se mai văzuse până atunci

Episcopul Atanasie Anghel, înfăptuitorul unirii cu Roma

în Alba Iulia. Au fost de față 54 de protopopi și mai mulți de o mie de preoți, toți în odăjdii. La aceștia se mai alăturară o mulțime de preoți catolici, și nenumărată mulțime de popor. Sașii din Brașov însă, ca să strice bucuria Românilor, trimiseră acolo pe doi negustori greci, plătindu-i să se vâlcărească pe la ușa bisericii și pe uliți, că în biserica zidită de Mihai Viteazul se instalează un „vlădica papistaș“.

Încă pe când era Atanasie în Viena, partida protestantă, adică Ungurii calvini și Sașii, adunară dietă la Alba Iulia, care făcu trei luni, Ianuarie, Februarie și Martie, în cari desbătură tot numai cauza Românilor. Votară 9 articole de lege cu privire la Români, și din dietă trimiseră împăratului un protest în mai multe puncte, împotriva unirii Românilor. În acel protest, în punctul 3) aflăm următoarele:

— Așa stă lucrul și cu popii românești. Să spună oricine cu conștiința curată, ce folos au adus ei țării sau religiei catolice, a cărei propovăduire se plănuse! Dimpotrivă, țara suferă o pagubă grozavă, de oarece acei 8.000 de florenți pe cari îi plăteau an de an popii românești, vor trebui de acum să fie repartiți pe alții, căzând astfel sarcina tot pe umerii oamenilor celor buni.

Puterea aristocrației în comitate și în

districte este tulburată. Legile scrise privitoare la această națiune se calcă și se siluiesc. Și să nu dea Dumnezeu ca oarecândva această nație barbară și producătoare de prunci, după o vreme oarecare, să se ridice și să răstoarne pe celelalte națiuni.

Iată de ce se temeau Ungurii și Sașii că va urma din unirea cu biserica Romei! Că a-merge, fiind cultivată prin școale, această nație „barbară și spornică“, după o vreme oarecare se va ridica și va răsturna pe celelalte națiuni, adică pe Unguri, Săci și Sași. Ungurii și Sașii, cu toată dușmănia și răutatea lor față de Români, știură prețui însemnătatea faptului unirii cu Roma mai mult decât răutăcioși din zilele noastre, cari zic că aceasta a fost o desbinare a neamului românesc. N'a fost nici o desbinare, ci desbinarea au făcut-o mai târziu unelte plătite ale Sârbilor și ale Rușilor, spre mai marea bucurie a Ungurilor și a Sașilor, cari și pe mai departe au căutat să împiedece înfăptuirea punctelor din diploma Leopoldină, sau cel puțin să le întârzie cât vor putea. Le-au și întârziat, căci în loc să se deschidă pentru Români școale numai decât, la Alba Iulia, Făgăraș și Hațeg, precum suna diploma; se deschiseră abia după 53 de ani, și nu în trei locuri, ci numai într'unul, la Blaj, la 1754. Dar cu toate acestea întârzieri și mușamalizări, Ungurii ardeleni și Sașii, de ce s'au temut n'au scăpat, căci ajungând la cultură fiii acestui neam prin școalele Apusului, au învățat pe acest popor dragostea de neam și dorul de libertate. Nația aceasta „barbară și spornică“ — cum le plăcea Ungurilor și Sașilor să o numească —, la vremea sa s'a ridicat, și a răsturnat pe celelalte națiuni, proclamându-se la 1918 singură stăpână pe pământul udat și frământat cu sângele și sudorile strămoșilor.

Cu lupte și cu tulburări, puse la cale de Unguri și de Sași, Atanasie păstori biserica unită ca episcop întărit de împăratul 12 ani, și muri la 19 August 1713, de boala „apel“ și „pojar“, în vârstă de abia 46 de ani. Pe patul morții fu încunjurat de preoți și de protopopi, pe cari îi sfătuisă, să țină cu credință la unirea cu biserica Romei, căci numai de aci poate să vină mântuirea și fericirea acestui neam, ori și câte ar fi piedicile ce s'ar pune din partea dușmanilor. Din biserica unită va trebui să răsară odată soarele Românilor, care să împraștie raze binefăcătoare prin toate unghiurile locuite de Români, dela Câmpia Tisei și până pe malurile Mării Negre și ale Nistrului, și de dincolo de Dunăre, până prin meleagurile țării leșești și ale Galției.

N. Lupu

(Continuare din pagina 4)

Deasemenea orașul Castellon a fost în două rânduri bombardat de avioanele naționaliste. Pierderile în cele două tabere sunt mari. Câteva mii de voluntari italieni și-au găsit moartea în aceste lupte. Pe frontul Lerida bolșevicii au adus noi trupe, formate în mare parte de tineri, așa numitele divizii de copii. Naționalii sunt hotărâți însă să ducă războiul până la capăt.

Generalul Franco a respins încercările Angliei de-a mijloci o împăcare între cele două tabere vrăjmașe din Anglia.

Biserica și familia

Păgânismul a distrus familia — Creștinismul a refăcut-o

Când a apărut Biserica în lume, familia era înșosită și destrămată. *Bărbatul* era un tiran care își putea lepăda femeia și copiii dela casă după-cum își putea lepăda și încălțămintele ce-l stringea.

Femeia chiar și în familiile celor mari și înțelepți nu era decât o sclavă hrănită și îmbrăcată ceva mai bine decât scavele de rând, dar la urma urmelor tot sclavă rămânea. Chiar și cei mai luminați păgâni nu vedeau în femeie decât o ființă cu mult mai pe jos decât bărbatul și fără nici o valoare morală și demnitate personală. Bărbatul n'avea nici o datorință față de femeie, precum nici femeia nici un drept asupra bărbatului. Căsătoria femeii de cele mai multe ori nu era decât un simplu contract de vindere și cumpărare. — Viața femeii era cu atât mai grea cu cât bărbatul își ținea mai multe femei (poligamie) care se urau și se certau nelincetat între ele.

Această soartă îngrozitoare o are femeia și azi la popoarele care n'au primit încă lumina Evangheliei. Așa la Arabi, în timp ce bărbatul călătorește călare pe cal, fumând în tihnă, femeia îl urmează pe jos cu greutate în spate. — La Chinezi i-se strâmbă femeii piciorul, în talpă, de mică copilă pentruca mai târziu să poată fi mai ușor subjugată de bărbat. — La unele popoare africane femeia este socotită ca ceva necurat, și a. m. d.

Copilul încă era socotit ca ceva fără preț. Așa la *Greci*, dacă copilul se năștea sănătos și binefăcut, i-se putea lăsa viața; dacă se năștea slăbuț, se arunca în prăpastia munților Taygetos unde era sfâșiat de fiarele sălbatice. La *Romani*, când se năștea un copil, moașa îl așeza la picioarele tatălui. Dacă tatăl îl lua în brațe, era semn că i-se lăsa viața. Dimpotrivă, dacă îl lăsa jos, era semn că trebuia ucis într'un fel sau altul. *Fenicienii* făceau ceva și mai înspăimântător: copilul nou născut și nedorit în casă era dus lângă templul idolului Moloch și aci era ars de viu, etc. Nici chiar la „poporul cel ales“, familia nu se bucura de cinstea pe care Dumnezeu i o dase la început.

Venind Mântuitorul nostru Isus Hristos, i-a redat familiei o frumuseță și o strălucire pe care n'o avusese nici chiar în primele zile ale lumii. Așa a făcut Mântuitorul și în urma sa, Biserica sa sfântă, ca divorțul să dispară din legi și din moravuri: *«Cease a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă»*. (Mat. XIX, 6). Și: *«Tot cel ce își lasă mulieră sa și iea alta, precurvesțe, și cel ce iea pe cea lăsată de bărbat, precurvesțe»* (Luca XVI, 18). A dispărut și poligamia: „Au n'ați cetit, că Cel ce a făcut din început, *bărbat și muiere* i-a făcut pe ei și a zis: pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său și pe mamă-sa și se va lipi de muiere-sa și vor fi amândoi un trup. Drept-aceea mai mult nu sunt doi, ci un trup“ (Mat. XIX, 4—6).

Bărbatul a primit de model pe sfântul Iosif, care intrupează credința și cinstea familiară, munca și încrederea în bunul Dumnezeu. El trebuie să-și iubească femeia dupăcum și Isus Hristos își iubește Biserica sa. — Soția și-a reprimat tronul pierdut. I l-a recăștigat Preacurata Vergură Maria, prin strălucirea virtuților sale. — Copilul încă și-a reprimat respectul cuvenit, căci vă aduceți aminte cât de mult ținea Isus la copii pe care îi binecuvânta și îmbrățașea, și mai știți cu câtă asprime condamna El pe cei ce scandalizau copiii.

Din cele spuse aci se vede, cât de greu greșesc acele religii ce se pretind creștine și care admit divertul, ba chiar și avortul (pruncuciderea încă în pântecul mamei, care e tot așa de păcătoasă ca și a păgânilor) și alte multe satanisme

sau răutăți care destramă familia și o duc la perire.

Așa dar, familia batjocorită, destrămată, ba chiar distrusă de păgânism, a fost refăcută și reasezată la cinstea cuvenită de Biserica Mântuitorului nostru Isus Hristos. Așa să rămână până la capetul lumii!

Ioan Vultur

Zi de mare sărbătoare

Cu adevărat înălțătoare și plină de alege bucurii a fost Dumineca Tomii, din acest an pentru credincioșii filiei Cuișd. Bunul Dumnezeu le-a hărăzit multă mângăiere sufletelor lor în această sfințită zi. Au ajuns să-și vadă înlăptuită una din cele mai fierbinți dorințe, zidirea unei bisericii noi, în mijlocul satului, în locul celei vechi dela poale dealului.

Deși puțini, abia 21 de familii românești, într'o mare de străini, ei nu s'au dat îndărăt dela împlinirea unui atât de mare și creștinesc gând. Ani de zile au strâns ban după ban, au muncit și jertfit mult, numai dăruirile pentru înfrumusețarea bisericii și cumpărarea alor două clopote se ridică la 50.000 lei, până biserica a putut fi terminată.

Binecuvântarea ei s'a făcut de un sobor de preoți, în frunte cu delegatul mitropoliei, pâr. protopop Iosif Pop, protopopul dela Târgu Mureș, un adevărat rob al Domnului și slugă al tuturor, care în predica sărbătorească a zguduit multe suflete și a stors multe lacrimi.

La serbare au luat parte mulți țărani din comunele vecine și cărturari din Târgu Mureș, în frunte cu prefectul județului, dl Dimitriu.

Neamul nostru se poate mândri cu astfel de Români jertfitori și nu poate decât să înalteze în cele bune. Rămâne numai ca ei să dea viață frumoasei biserici pe care au ridicat-o s'o cinstească și cerceteze des, iar Dumnezeu le va răsplăti cu mult și înmiiit pentru jertfa ce au făcut-o.

Correspondent

Punerea în aplicare a noiei legi pentru ziare s'a amânat

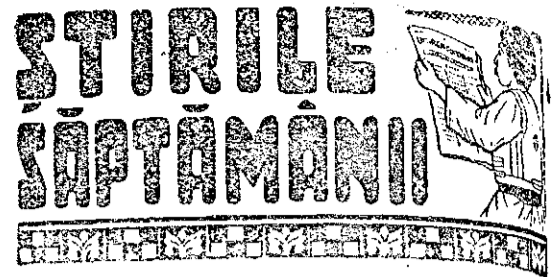
La numărul trecut al gazetei vestim cititorilor marele necaz ce ne-a ajuns prin noua lege a presei, și că din această cauză pentru câțva timp vom fi siliți să apărăm numai la 2 săptămâni.

În urma intervențiilor cari s'au făcut, dl ministru al Justiției a hotărât să amâne punerea în aplicare a acestei legi, până ce va apare și regulamentul legii, în care se va arăta amănunțit că pe cine și cum obligă legea.

Până atunci vom continua să apărăm ca și până acum cu gazeta noastră, adică săptămânal.

Bolșevicii și Evreii. E lucru știut că cei mai mulți conducători ai bolșevicilor sunt evrei. Aceasta se poate vedea și din faptul că ei îi apără pe evrei și-i ridică oricând e cu putință. În anul 1917 erau abia 2000 studenți universitari evrei, astăzi sunt cu totul 82.300. Elevi de liceu erau abia 51.000, astăzi sunt 424.900. Student la tehnică evrei nu era în 1917 nici unul, astăzi sunt 30.900. Peste tot în 1917 umblau la școale secundare și universitare abia 53.000 de evrei, pe când astăzi umblă cu totul 518.000. Dacă luăm în socotină că dintre cei 161.232.300 locuitori ai Rusiei numai 3 milioane sunt evrei, trebuie să rămânem scandalizați de numărul cel mare al evreilor cari învață carte înaltă în Rusia.

Cetiți „UNIREA POPORULUI“

Ședința festivă a teologilor blăjeni. Tradiționala ședință festivă a Societății Literare „Inocențiu Micu Klein“ a studenților teologi blăjeni se va ține anul acesta, duminică 15 Mai. Se anunță un program bogat și ales.

Tineri de seamă. Într'un sat din Barvaia, o provincie a Germaniei, tineretul are un obicei cum rar să mai află altundeva. În dimineața cea dintâie a postului mare toți tinerii din sat vin la preot și după liturgie își predau pipele Sf. Sale, legânduându-se că nu mai pipă până'n ziua de Paști, iar banii ce i-ar cheltui pe tutun îl dau bisericii. Oare noi avem astfel de tineri?

În Italia și oamenii mari învață catehismul. În arhidieceza Napoli s'au întemeiat deja 232 „centre catehetice“, în care învață și oamenii mari catehismul, și anume duminică după amiaza. Și la noi s'a hotărât într'un sinod dela Blaj, ca duminică după amiaza să se țină oră de religie cu feciorii și fetele, dar nu prea se țin aceste ore încă. Și e păgubă că nu s'a păstrat acest obicei bun.

O întâmplare nenorocită. O mare nenorocire s'a petrecut zilele trecute pe hotarul comunei Sebeș (jud. Alba). Locuitorul Mihail Voinea, din Sebeș, voină să treacă cu căruța prin apa Secașului, a fost luat de valurile repezi ale râului, care venia mare în urma ploilor și înecat cu cal cu tot. În căruță se mai aflau frate al lui, care văzând primejdia a sărit din căruță înainte ca ea să se fi răsturnat și a ajuns la mal.

Catolicii sunt tari și în sport. Sportul, adică dezvoltarea trupului omenesc prin tot felul de gimnastică, astăzi este la ordinea zilei. Toată lumea dela orașe face sport. Guvernul francez a împărțit 322.000 de premii celor mai buni jucători la fotbal și altora cari fac sport. Dintre acestea 110.000 premii le-au dus societățile sportive catolice, pe când cele socialiste și comuniste abia au primit 16.000. Numai într'un trup sănătos poate locui un suflet sănătos!

Cea dintâi biserică în pustia Sahara din Africa a fost binecuvântată în ziua de 20 Martie a anului acestuia, pe mormântul preotului Charles de Foncauld, cel dintâi misiionar al acestei pustii fără margini. Binecuvântarea a făcut-o pâr. Nouet, misiionarul de astăzi al acelei mari pustietăți.

Biserică zidită de teologi. În satul Hondevillers din Franța, unde biserica e distrusă dela 1905, 12 studenți în teologie s'au pus pe lucru și, ajutați și de săteni, în 2 luni au zidit o bisericuță.

Cea mai înaltă statuie religioasă din lume. În orașelul Mas Rillier, din Franța se va ridica peste câteva luni o statuie a Sfintei Fecioare, care va fi cea mai înaltă statuie religioasă din lumea întregă. Înălțimea statuii va fi de 32 metri, iar greutatea de 1500 tone (o tonă 1000 kgr). Numai capul va avea o lungime de trei metri. Baza acestei statuii va fi atât de largă încât în partea de jos se va construi și o capelă.

Otto de Habsburg și frații săi se împacă cu soarta. Mărirea fostei case împărătești de Habsburg a apus demult, odată cu sfârșitul războiului celui mare. De atunci membrii acestei familii au trăit mai mult cu nădejdea că odată și odată lucrurile se vor schimba, și ei își vor câștiga puterea pierdută. Lucrurile nu s'au mai schimbat. Lovirile dintr-o parte sau dintr-altra au rămas așa cum au fost făcute și rânduiala li s'au năruit toate visele de mărire. A venit apoi alipirea Austriei de Germania și ei au fost siliți să fugă din țara străbunilor lor. Guvernul german a hotărât să nu le mai dea niciun ajutor. De asemenea Ungurii au dat să înțeleagă fostei împărăteșe Zita, că în vremile de azi nu mai este cu putință revenirea Habsburgilor pe tronul Ungariei. În fața acestor lovituri ale sorții, fosta împărăteasă a hotărât ca doi din fiii ei, Felix și Robert, să intre practicant într-o mare întreprindere comercială din Londra. Otto de Habsburg a hotărât să intre și el ca funcționar într-o întreprindere din Belgia.

Cel din dintăi Papă francez a fost Gerbert, care a domnit sub numele de Silvestru al doilea. De la nașterea acestui mare papă se implinesc tocmai acum 1000 de ani. Cu acest prilej catolicii francezi vor face serbări, în fruntea cărora se află însuși președintele republicii franceze.

Doi gemeni se nasc la o depărtare de 15 kilometri unul de altul. O femeie din Homékóvár (F. A. G.) a născut mai în zilele trecute acasă la ea un copil. M. dicit chemat în grabă, a sfătuit-o să meargă la spital, deoarece va mai naște un copil. Dusă acolo, peste puțin timp, ea a mai născut un copil. Cei doi copii deși sunt gemeni, totuși sunt născuți la o depărtare de 15 kilometri unul de altul și sunt înscrși la primăria deobște.

Un ceas care nu mai trebuie tras. Un mecanic din Arad, Ștefan Föhrer, a născocit un ceas, care nu trebuie tras niciodată și care arată timpul nimitor de bine. Ceasul este pus în mișcare de curentul electric, și este astfel construit că se încarcă singur cu electricitate.

A murit dintr'o smochină. În comuna Gvabască Grabai din județul Timișoara, s'a întâmplat un caz de moarte foarte curios. Locuitorul Günther Iohann din această comună jucându-se cu nepoții săi, ca să le facă pe voie, s'a apucat să mănânce o smochină de război de aceștia. Cum era bătrân și nu mai avea dinți a înghițit smochina întregă. Făcându-i-se rău a fost dus la spitalul din Jmbolva. Cu toate ajutoarele ce li s'au dat, n'a mai putut fi scăpat și a murit în chinuri foarte mari.

Un sat întreg s'a încăierat pentru o oale. Cu ocazia serbării sădării pomilor, satele din comuna Oșorhel (Jud. B. Hor), în frunte cu primarul, au făcut la cârciuma comunală un chef străjnic. Petrecerea începută de dimineață, fiind stropită cu udătură din belșug, s'a prelungit până târziu după amiază. Sub seară, când vin turmele în sat, cheful s'a spart, și sătenii afumați cam binișor au început să se împrăștie. Cel dintăi care a plecat a fost primarul. Cum mergea spre casă, a văzut într'un loc ce ținea de pășunatul comunal o oale a unui dușman al său. Ca să se răzbune pe el, a poruncit paznicilor de câmp, să ducă oala și s'o închidă la primărie. Stăpânul oii, țărănul Horgol Petru, s'a împotrivit însă și în câteva clipe s'a inclinat între el și paznicul o păruială numărul unu

Bătășilor le-au venit în ajutor alți săteni și rânduiala pe rând a intrat întreg satul. Cine știe cum s'ar fi sfârșit această călăuză, mai ales că țărani începuseră să se înarmeze cu furci, sape, hârlețe și altele unelte, dacă n'ar fi venit la timp jandarmii, cari au despărțit pe bătășii și au făcut pace.

Mulțumită. Curatorul bisericii române unite din Laacud aduce și pe această cale mulțumirile sale dnel și dlui Petru Popa, învâțător în Valdacuta pentru frumoasele daruri, un Apostol și o Evanghelie, pe care le-au făcut bisericii. Asemenea mulțumește și frașilor Ioan și Teodor Glinariu, cari au cumpărat pe seama sfintei biserici un rând de ornate nouă. Dumnezeu să-le primească darul.

Dacă n'ar mai fi bani. Ar fi mai bine atunci, vor zice unii dintre noi. N'ar mai fi atâta sărăcie în lume, viața ar fi mai ușoară și mai simplă, așa cum era în vremile de demult, când banii nu erau cunoscuți și schimbul se făcea în natură, după învoiala omului. Azi însă lucrul acesta n'ar mai fi cu putință. Lumea s'a obișnuit într'atâta cu banii încât n'ar mai putea trăi fără ei. Comunisții au încercat odată să trăiască fără bani și n'au izbutit. N-au putut nici o zi fără de ei. Un mare învățat care s'a ocupat mai îndelung cu acest gând, este de părerea că lumea ar înnebni fără bani.

Cel mai mare cal din lume se crede că se află în Belgia. E un animal de 9 ani, care cântărește aproape două mii de kilograme. Proprietarul lui a primit pentru el suma de 8000 de dolari, (mai bine de un milion în banii noștri) însă n'a voit să-l vândă. Ce e mai curios e, că animalul continuă să crească înainte.

Câte automobile sunt în toată lumea. Un inginer a făcut socoteala că în 1935, în toată lumea erau în umblare 37 milioane de automobile. Împărțite pe țări în frunte stau Statele Unite, cari au un automobil la doi oameni. La socoteală urmează apoi Canada, cu un automobil la 20 oameni, Germania și Italia. Noi nu suntem trecuți pe lista acestor socotitori. În țara noastră de plugari, încă umbliă carul cu boi, și de automobile nu se prea folosesc țărani noștri, ceea ce de altfel nu-i nici o pagubă.

România are cel mai mulți studenți. La toate universitățile din țară, azi sunt înscrși peste 40.000 de studenți. Față de numărul locuitorilor, România are cel mai mulți studenți. A întrecut toate țările din lume. Lucrul acesta e foarte rău, căci pentru atâția oameni cu diplome Statul nu are slujbe în deajuns și ei rămân pe drumuri.

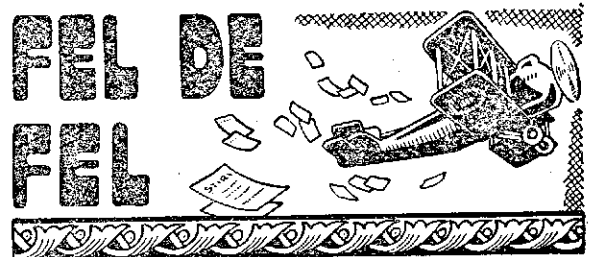
Un vapor cu Evrei pe cari nu-i mai vrea nimenea. Ereni au ajuns azi să nu mai fie primiți de nici o țară. Fiecare caută să se scape și de cel pe cari îl are. De câteva zile pe Dunăre se află un vapor francez cu 55 Evrei, pe cari nu-i mai vrea nimenea. Jandarmii ungari păzesc zi și noapte malul apei, ca nu cumva Evreii să fie lăsați pe pământul Ungariei, Cehoslovacia de asemenea nu vrea să-i primească, Austria li-a izgonit numai de câteva săptămâni, iar Francezii au destul. — Te pomenești că în cele din urmă îi vor aduce tot la noi.

De când joacă Ungurii ciardașul. Eram obișnuiți cu toții să considerăm ciardașul ca un străvechi și original joc unguresc. Iată însă că acum s'a aflat că zvăpătatul joc, cu care le place Ungurilor să se mândrească atâta, nu-i așa de vechi și că el nu-i nici un-

guresc ci-i un joc format din figuri de jocuri românești (învârțita și hățgana) și slovace (juvenice). A fost introdus pentru prima oară acum 100 de ani la Oadea de un nobil slovac Fideric Revitzky. De atunci s'a răspândit în întreaga Ungaria și în celelalte țări ca un dans unguresc.

A născut 7 copii deodată. La Bayamo în provincia Oriente (America) soția unui alb, doa Rafaela Casanova, a născut 7 copii deodată. Cei șapte gemeni au murit cu toții.

† Elena Sâmpetean născută Secășan, sora fostului luptător pentru drepturile naționale ale Românilor din Transilvania, Gheorghe Secășanu, elev al Blajului și conducător al Iredentei române din 1885, a încetat din viață în 26 Aprilie, a treia zi de Sf. Paști, în vârstă de 82 ani. Rămășițele pământești au fost așezate spre veșnică odihnă la 28 Aprilie, în cimitirul din Groaveri-Brașov, după rânduiala sfintei noastre biserici gr. cat. Odihnească în pace.

Să plantăm nuci pe pășuni

Dreptea pășunilor dela noi din țară a hotărât să îndrume pe plugari să planteze pășunile comunale cu nuci. O măsură cât se poate de bună și folositoare. Nucul este un arbore, care dacă crește încet, aduce în schimb un câștig destul de mare. Pe deoparte nucile ce le produce în fiecare an, pe de altă parte lemnul foarte scump și foarte căutat în țară cât și peste hotare.

Nucul crește foarte bine pe pășuni, vitele și iepurii nu-l strică și este aproape singurul arbore, care cere să nu fie săpat la rădăcină.

Pași la depărtare de 30—40 metri unul de altul, ei nu strică pășunatul și sunt un minunat izvor de câștig pentru comună. Prin aceste plantațiuni se înlesnește sporirea ploilor și se vor stăvjeni vânturile prea mari.

Când avem puieți de nuci, îi plantăm pe aceștia, punându-le câte un sprâncel și împrejmindu-i ca să nu-i calce vitele. Dacă nu avem puieți, atunci în gropi punem în loc de puieți câte 2—3 nuci. Pe deasupra gropilor punem o grămadă de spin și un tutore. Din lăngă cari vor ieși alegem pe cel mai frumos, iar pe ceilalți îi scoatem și plantăm în altă parte.

Nucul crește bine pe întreg cuprinsul țării noastre și ar trebui să nu lipsească de pe nici o pășune comună.

Băuturi chinezești

Băuturile și mâncările Chinezilor sunt foarte ciudate și ar stărai greață oricărui European. Mănâncă cuiburi de rândanele, friptari de lăcuste și alte lucruri cari la noi nici nu se pomeneșc. Băuturile și le fac ei acasă. Din zeama florilor de trandafiri și spirit de orez fac un fel de vin numit Uni Kwei Lu. O altă beaură foarte răspândită la ei e fabricată din oase de tigri topite în spirit. Din acestea spun băutorii chinezi că iasă apoi cel mai străjnic vin de pe suprafața pământului.

Bani din sticlă

După ce atâția înși falsifică banii din metal, conducătorii țării s'au tot gândit, cum și ce să facă, să nu-i mai poată falsifica. Un american, fabricant de sticlă, a făcut atunci, din sticlă care nu se sparge, câteva forme de bani cari au plăcut mult tuturor. Guvernul Statelor Unite a hotărât să și facă astfel de bani pe cari apoi nu-i mai pot imita decât fabricanții de sticlă.

Cărți nouă

Sf. Alfons Maria de Ligouri: Bucură-te Regină. Reflecții și considerațiuni din cartea „Gloriile Mariei”, traduse de Societatea de lectură „Sfântul Bonaventura” a Seminarului Franciscan Teologic din Liuzi — Călugăra — Bacău. Editura Societății, Tipografia „Serafica” Săbdoani, jud. Roman, 1938. 249 pagini, prețul Lei 25.

Bine au făcut teologii franciscani din Liuzi-Călugăra, când s'au hotărât să traducă minunata carte a sf. Alfons Maria de Ligouri despre laudele Preacuratei, pentru că această carte va li o adevărată călăuză în mâna cetitorilor și mai ales a preoților, spre culmile desăvârșirii creștinești.

În carte se tâlcuește frumoasa rugăciune: »Bucură-te Regină«, ce se rostește în genunchi, în fiecare zi, după sf. liturghie, în bisericele catolice de rit latin. Tâlcuirea se face drăguț, mai întâi arătându-se și dovedindu-se adevărul, apoi dându-se câte o pildă și pe urmă câte o minunăta rugăciune, cum numai sf. Alfons Maria de Ligouri știa să scrie.

E o adevărată plăcere să o citești, cu atât mai ales că și traducerea e bine făcută.

O recomandăm cu toată căldura.

*

Călea spre Adevăr, învățături, rugăciuni și cântece creștinești, de preotul Teofil A. Băliban. Tipografia „Lazar”, Șimleu Silvaniei, Sălaj, 1938. Pagini 324, prețul legată în pânză 40 Lei, în pleie 120 Lei.

Noua carte de rugăciuni scrisă de p. Băliban cuprinde în partea întâie pe 46 pagini învățături creștinești, un fel de catehism, tot ceea ce trebuie să știe un creștin; în partea a doua pe 214 pagini rugăciunile obișnuite, sf. liturghie, canoane diferite; iar în partea a treia privesc și cântece religioase, precum și mineiul anului întreg.

Creștinul bun află aici tot ce dorește, atât din rugăciunile de rit latin, cât și din cele de rit grecesc.

O recomandăm călduros tuturor.

Mitropolia română unită — Blaj

1867—1938.

Concurs pentru preoți în America

Pentru pastorația credincioșilor noștri emigrați în America se caută 2 preoți, celibi ori vădavi fără de copil, cari după aprobarea S. Congregației Orientale, să poată pleca în scurtă vreme spre noua destinație.

Cei doritori având bine înțeles învoirea Chiriarhului propriu, dacă sunt din diezele sufragane, se vor adresa Preavenerabilului Ordinariat Mitropolitan, până la 15 Iunie 1938.

† ALEXANDRU

Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș

Toți aceia cari au primit calendar de la noi și nu ne-au trimis încă banii sunt rugați să ni-i trimită în cel mai scurt timp, ca să putem încheia și noi socoșile.

Secretar de redacție: SEVER BARBU

Corpul Portărilor Trib. Tr. Mică

No. 92—1938

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei Nr. G. 1764—1937 a Judecătoarei Mixte Blaj în favorul reclamantului „Albina” Institut de Credit și Economii Filiala Cluj, repr. prin avocatul Dr. Nicolae Cărpinișan din Cluj pentru încasarea creanței de 2000 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 19 Mai 1938 orele 16 p. m. la fața locului în comuna Roșia de seacă și Veza unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 vaci, una roșie și una albă, 1 coșer de leșari acoperit cu figle, 1 căruță pentru vite cu osle de fier, două butoaie proprietatea a 4—500 litri în valoare de 7100 Lei.

În caz de nevole și sub prețul de estimare. Blaj la 2 Mai 1938.

1022 (1—1)

Portărel Indescifrabil

No 138—1938

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin această publică că în baza deciziei Nr. G. 750—1938 a Judecătoarei Dicșanmărtin în favorul reclamantului erezii lui Pașcaș Ioan, repr. prin avocatul Dr. Ioan Blanu pentru încasarea creanței de 14914 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 23 Mai 1938, orele 10 p. m. la fața locului în Valea Sasului casa nr. mărțului Nr. — unde se vor vinde prin licitație publică judiciară doi boi, 1 cal negru 25 oi, 2 coșere pentru porumb, 10 cară fân, 1 mașină de cusut în valoare de 25.600 Lei.

În caz de nevole și sub prețul de estimare.

Blaj, la 4 Mai 1938.

1021 (1—1)

portărel INDESCIFRABIL

Banca populară „Axente Sever” — Blaj

BILANȚ

Incheiat la 31 Decembrie 1937

Casa	27.613 —		Capitat social	289.114 —	
Cupoane	337 —	27.950 —	Fond de rezervă	212.420 —	
Efecte publice	3.000 —		» creanțe dubioase	21.997 —	
Participațiuni	40.000 —	43.000 —	» Amortiz. Mobilierului	16.000 —	
Mobilier	17.101 —	17.101 —	» Cultural	4.230 —	543.761 —
Conturi curente	37.495 —		Depuneri	1.536.006 —	
Imprumuturi	1.513.848 —		Banca Centr. Coop.	457.446 —	1.993.451 —
Imprumuturi convertite	512.043 —	2.063.386 —	Dividende neridicate	8.465 —	
Ajut. stat. pt. convers.	446.055 —	446.055 —	Tantieme neridicate	160 —	8.625 —
Scont reportat	4.480 —		Dobânzi anticipate	19.090 —	19.090 —
Chelt. rambursabile	2.608 —	7.088 —	Profit și Pierdere	39.653 —	39.653 —
TOTAL	2.604.580 —	2.604.580 —	TOTAL	2.604.580 —	2.604.580 —

Profit și Pierdere

Cheltuieli generale	15.998 —		Dobânzi și beneficii	129.929 —	129.929 —
Salarii	18.000 —		Rezultatul ef. publice	337 —	
Impozite	3.872 —		Diverse alte beneficii	16.399 —	16.706 —
Chirii	12.400 —	50.270 —			
Jetoane și retribuțiuni	12.800 —	12.800 —			
Pierderi creanțe dub.	21.997 —	21.997 —			
Uzura Mobilierului	3.000 —	3.000 —			
Scont	18.915 —	18.915 —			
Beneficiu net	39.653 —	39.653 —			
TOTAL	146.635 —	146.635 —	TOTAL	416.635 —	416.635 —

1023 (1—1)

No. 127—1938

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei Nr. G. 2244—1937 a judecătoarei mixte Blaj în favorul reclamantului Emil Răhțianu notar repr. prin avocatul Dr. Ioan Blanu pentru încasarea creanței de 2600 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 20 Maiu 1938 orele 15 p. m. la fața locului în Șoroștin casa nr. mărțului No. — unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 vacă galbenă de 5 ani, 2 parcele negrii bălțați a câte 2 luni, un car pentru vite în valoare de 5100 Lei.

În caz de nevole și sub prețul de estimare.

Blaj, la 4 Maiu 1938.

1020 (1—1)

Portărel: Indescifrabil

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

INVĂȚĂTURA ZILEI

Cum veți îngriji așa veți dobândi

Distrugeți omizile, pălăjenii roși, păduchii și puricii de pe plante cu **Praf și Leșie de tutun**

Vindecați vitela de rătă și ferisile de boli și insecte, spălându-le cu

LEȘIE DE TUTUN

și gospodăria voastră va avea un viitor înbelșugat. Produse de vânzare la toate depozitele C.A.M. Praful de tutun în pachete: 1 kg. Lei 20 și 500 gr. Lei 10. — Leșia de tutun în bidoane: 1 kg. Lei 35 și 2 kg. Lei 70. Se pot comanda și prin orice debit de tutun

CAM